

Introduktion STOPP/START version 2

Richelsen CCB, Andersen TS, Rosholm JU

Geriatrisk afd. G, OUH November 2014

Nærværende introduktion blev bragt Ugeskrift for Lægers tema-nummer med high-lighths fra de videnskabelige selskaber 201.

Polypharmaci og comorbiditet samt de aldersbetingede ændringer i farmakodynamik og -kinetik er nogle af de områder, der gør medicineringen af ældre vanskelig og øger risikoen for bivirkninger (Adverse Drug Reactions (ADRs)). I den vestlige verden vurderes ADRs at være ansvarlig for 3-5% af hospitalsindlæggelser og 5-10% af hospitalsudgifter (1).

Medicingennemgang mhp. at optimere den uhensigtsmæssige medicinering synes et oplagt fokus for intervention. Et nyligt publiceret Cochranereview (2) indeholdende 5 RCTs med medicingennemgang på hospitaliserede ældre har dog ikke formået at demonstrere nogen sikker effekt. Her er der fundet en 36% relativ risikoreduktion i antallet af skadestuekontakter, men ikke på andre relevante parametre som genindlæggelser, mortalitet og ADRs. Studiernes kvalitet og korte follow-up tid gør det dog omvendt ikke muligt at udelukke en effekt, og det synes fortsat intuitivt fornuftigt at sanere/justere/intervenere i polyfarmacerede patienters medicinlister.

Som intervention er værktøjer i form af forskellige kriterier/checklister udviklet og tænkt som en hjælp til ordinationspraksis, men ikke erstatning for den kliniske vurdering

I 2007 blev Screening Tool of Older People's Prescriptions/Screening Tool to Alert doctors to Right Treatment (STOPP/START) publiceret for at kunne identificere potentielt uhensigtsmæssige lægemidler (potentially inappropriate medication = PIMs), samt identificere undladte hensigtsmæssige lægemidler (prescribing omission medications = POMs) (3). STOPP/START har i samtlige sammenlignende undersøgelser vist sig at være mest effektivt mht. at identificere PIMs (4).

STOPP/START version 2 er netop publiceret (efteråret 2014) og indeholder 81 STOPP-kriterier og 34 START-kriterier inddelt i sektioner primært baseret på organsystemer og lægemiddelgrupper.

Listen er udarbejdet efter oplæg fra gruppen bag STOPP/START (3) med to efterfølgende Delfi-runder blandt klinisk farmakologisk og geriatrisk kyndige repræsentanter fra en stor del af de europæiske geriatriske selskaber og endelig en grundig litteraturgennemgang for at sikre evidensen for indholdet.

Her findes både den originale (med referencer) samt en fordansket udgave af STOPP/START version 2 offentliggjort. I den fordanskede version er medikamenter, der ikke er registreret i DK, frasorteret. Den paneuropæiske tilblivelsesproces gør endvidere, at der må tages lokale hensyn.

Vi har tilføjet en note, såfremt der er bemærket en tydelig uoverensstemmelse med dansk ordinationspraksis på området.

Kommentarer vedrørende evt. yderligere uoverensstemmelser modtages gerne.

Listen er omfattende, men den logiske opbygning i organsystemer og lægemiddelgrupper gør, at den kan tjene som opslagsværk i det daglige arbejde, når man er usikker på hensigtsmæssigheden i anvendelsen af bestemte præparater hos ældre patienter. Ligeledes kan den tjene som inspiration i udarbejdelsen af lokale instrukser, og på længere sigt kan STOPP/START måske integreres i elektroniske journal/medicineringsystemer.

1. Onder G, Pedone C, Landi F et al. Adverse drug reactions as cause of hospital admissions: results from the Italian Group of Pharmacoepidemiology in the Elderly (GIFA). *J Am Geriatr Soc* 2002;50:1962-8
2. Christensen M, Lundh A. Medication review in hospitalized patients to reduce morbidity and mortality. *Cochrane Database Syst Rev* 2013;2:CD008986
3. Gallagher P, Ryan C, Byrne S et al. STOPP (Screening Tool of Older Person's Prescriptions) and START (Screening Tool to Alert doctors to Right Treatment). *Int J Clin Pharmacol Ther* 2008;46:72-83
4. Andersen T, Richelsen C, Klindt Poulsen B, Rosholm JU, Metoder til systematisk gennemgang af ældres medicin *Ugeskr Laeger*. 2013 Aug 19;175(34):1882-1886

Ovl. Gert Vedel Sørensen, Geriatrisk afd. G, OUH takkes for assistance ved oversættelsen.

Vedrørende oversættelsen kan anføres, at kriterierne er oversat af Richelsen CCB og Andersen TS og efterfølgende gennemgået af Sørensen GV. I flg. forfatterne til STOPP/START er dette den korrekte fremgangsmåde - der er ikke krav om oversættelse "frem og tilbage".